

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 1

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 1. – 790 с.

ISBN 978-617-8263-39-3

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У першому томі збірника містяться наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їхньому конституційному вимірі, у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-39-3 (т. 1)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

СЕКЦІЯ 15
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ
ПЕДАГОГІКИ, ЛІНГВІСТИКИ ПРАВА ТА ЗМІ

Мамич Мирослава Володимирівна, Шевченко-Бітенська Олена Валентинівна Нормативність уживання термінів освітньо-професійних програм	676
Колеснік Валентина Олександрівна Навчальні заклади в Одесі та Миколаєві початку ХІХ століття в історії інших європейських народів	679
Завальська Любов Володимирівна, Кісельова Анастасія Андріївна Семантичні зміни лексеми «звільнення» та «агресія» в українському медіадискурсі	682
Заєць Ганна Вікторівна Лінгвістична компетентність у професійній сфері юриста	685
Назаренко Оксана Миколаївна, Занько Олена Валентинівна Мовностилістичні особливості політичних промов Володимира Зеленського	687
Лук'яненко Валентина Володимирівна, Вадаська Світлана Валеріївна, Корбут Оксана Григорівна Розвиток навичок критичного мислення студентів засобами проектного навчання на заняттях з англійської мови професійного спрямування	691
Матієнко В'ячеслав Леонідович Інтеграція системи вищої освіти України в європейський освітній простір	693

СЕКЦІЯ 16
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Колкутіна Вікторія Вікторівна Трансформація комунікативних стратегій і тактик у медіатекстах: до проблеми дефініції	696
Маляренко Тетяна Анатоліївна Метод кейс-стаді у дослідженнях конфліктів в інформаційному просторі	699
Скалацька Олена Віталіївна Вірусний контент як ефективна комунікація	701
Жугай Віталій Йосипович Нові перспективи використання «Твіттер» в українській журналістиці	703

МАЛЯРЕНКО ТЕТЯНА АНАТОЛІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
професор кафедри журналістики, доктор наук з державного управління,
професор*

МЕТОД КЕЙС-СТАДІ У ДОСЛІДЖЕННЯХ КОНФЛІКТІВ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ

Кейс-метод – один з найбільш поширених методів аналізу, який використовується для досліджень соціальних та політичних процесів. Кейс-метод (ситуаційний аналіз) – це група методів, які використовуються для перевірки наукових гіпотез. Ключовою характеристикою методу є фокус на одній або обмеженій кількості ситуацій для глибокого вивчення, розуміння динаміки ситуації. Кейс метод виконує дві функції. Перша функція – опис явища в його глибині та складності. Друга функція – узагальнення висновків, отриманих після ситуаційного аналізу окремого випадку на інші випадки проблеми, яка досліджується.

У дослідженні конфліктів кейс-метод має широке застосування. Метод використовується для глибокого аналізу революцій, війн, сепаратистських конфліктів, соціального напруження на місцевому рівні. Ключовим методологічним завданням є ідентифікація особливого кейсу як елемента аналізу в сукупності інших випадків конфлікту, які підпадають під положення теорії, які необхідно підтвердити або спростувати. Наприклад, обираючи для аналізу випадок «замороженого» конфлікту в Абхазії, необхідно обґрунтувати, чому саме цей «заморожений» конфлікт повинен досліджуватись, чому його аналіз є корисним для вивчення проблеми конфліктів на пострадянському просторі в цілому.

Jack S. Levy, автор Case Study and Conflict Resolution, у підручнику Handbook of Conflict Resolution, виокремлює декілька різновидів кейсів, які можуть застосовуватись до аналізу ситуацій сучасних конфліктів в інформаційному просторі [1].

1. Ідеографічні кейси (а-теоретичні) – описове дослідження окремих випадків конфліктів, спрямовані скоріше на поглиблене вивчення конфліктної ситуації, ніж на розвиток теорій конфлікту. Дослідник не ставить завдання підтвердити або спростувати теорії, він «дозволяє фактам говорити за себе». Головна цінність такого типу кейсів – унікальні емпіричні дані, зібрані, систематизовані та інтерпретовані дослідником. Безумовно, дослідник володіє науковими підходами та теоріями у галузі сучасних конфліктів та спирається на них, але теоретичні міркування є прихованими.

2. Кейс-стаді, які керуються теоріями та побудовані навколо теорій (аналітика) – є також емпіричними ситуаціями, але дані обрамляють положення теорії. Кейси не є вільними від теорії, але теорія використовуються як структурне оформлення емпіричних даних. У наукових дослідженнях сучасних конфліктів а-теоретичні кейс-стаді є рідким

явищем і використовуються в історичних дослідженнях для хронологічного опису перебігу конфліктів, фіксації даних, збору документів, які підтверджують рішення, які приймалися у певних періодах. Аналітичні дослідження широко використовуються у якості емпіричного матеріалу для прийняття рішень політиками, публічними менеджерами або військовими у конфлікті.

3. Кейси, які спрямовані на підтвердження гіпотез, розвиток або доповнення існуючих теорій. Результати, отримані за допомогою кейс-методу, повинні бути підтверджені за допомогою інших методів. Глибокий аналіз певної конфліктної ситуації допоможе, наприклад, виявити та обґрунтувати нові чинники конфлікту, які також можуть впливати на інші конфліктні ситуації. У той же час, у випадках, коли дослідник обрав кейс-метод для перевірки, розвитку, доповнення наукових теорій, однієї ситуації конфлікту може виявитись недостатньо. Щонайменше, повинні досліджуватись дві ситуації (порівняльний метод) або декілька ситуацій за допомогою статистичного методу.

4. Кейси, орієнтовані на аналіз девіантних ситуацій, використовуються для глибокого аналізу конфліктних ситуацій, які є виключенням з правил, тому вони повинні досліджуватись окремо. У дослідженнях конфліктів «аномаліями» можуть вважатись ситуації, які трапились, незважаючи на те, що не було діагностовано жодних, відповідно до існуючих теорій конфліктів, чинників, або навпаки, ситуацій, в яких були діагностовано чинники конфлікту, але конфлікту не трапилось. Аналіз ситуацій-виключень з правил є корисним і часто необхідним кроком побудови наукової теорії конфлікту, тому що визначаються випадки, в яких теорія може надавати певний збіг.

5. Ситуації, які призначені для побудови нової теорії. Необхідно зазначити, що один або незначна кількість випадків конфліктних ситуацій дуже нечасто використовуються для побудови нової теорії конфлікту. Для пошуку та обґрунтування закономірностей, які є основою теорії, часто необхідно застосовувати комплексні дослідницькі підходи та компаративний метод ситуаційного аналізу.

Ситуаційний аналіз має потенційно широку сферу застосування у соціальних, політичних, економічних дослідженнях сучасних конфліктів в інформаційному просторі. Дослідницький дизайн на основі ситуаційного аналізу може сполучати кількісні та якісні методи дослідження.

Список використаних джерел:

1. Levy J. S. (2009). Case Studies and conflict resolution. In *The SAGE Handbook of Conflict Resolution* (pp. 72–85). SAGE Publications Inc. <https://doi.org/10.4135/9780857024701.n4>

Ключові слова: конфлікт, кейс-метод, дослідження, аналіз.

Key words: conflict, case method, research, analysis.